

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
cu privire la controlul constituționalității unor prevederi
din Legea nr. 894-XIV din 23 martie 2000 "Pentru modificarea
și completarea Codului electoral" * și a art. 86 din
Codul electoral **

Nr.35 din 10.10.2000

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.133-136/37 din 26.10.2000

* * *

* M.O., 2000, nr. 59-62, art. 405.

** M.O., 1997, nr. 81, art. 667.

În numele Republicii Moldova,

Curtea Constituțională în componența:

Pavel BARBALAT	- președinte
Nicolae CHISEEV	- judecător
Mihai COTOROBAI	- judecător-raportor
Constantin LOZOVANU	- judecător
Gheorghe SUSARENCO	- judecător-raportor
Ion VASILATI	- judecător

cu participarea greșierului Aliona Balaban, reprezentantului Președintelui Republicii Moldova Mihai Petrachi, deputatului în Parlament Ion Morei, autorul sesizării, reprezentantului permanent al Parlamentului la Curtea Constituțională Ion Creangă, în prezența vicepreședintelui Comisiei Electorale Centrale Nicolae Televco, călăuzindu-se de art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a) și art. 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, a examinat în ședința plenară deschisă dosarul pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 894-XIV din 23 martie 2000 "Pentru modificarea și completarea Codului electoral" și a art. 86 din Codul electoral.

Temei pentru examinarea dosarului au servit sesizările Președintelui Republicii Moldova și deputatului în Parlament Ion Morei, depuse la 25 mai 2000 și 6 iunie 2000 în conformitate cu art. 24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională.

Prin decizia Curții Constituționale din 22 iunie 2000 sesizările au fost acceptate pentru examinare în fond, conexe într-un dosar și înscrise în ordinea de zi.

În procesul examinării preliminare a sesizărilor Curtea Constituțională a solicitat puncte de vedere Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului și Comisiei Electorale Centrale.

Examinând materialele dosarului și audiind informația judecătorilor-raportori, argumentele autorilor sesizărilor și ale reprezentanților Președintelui și Parlamentului,

Curtea Constituțională

a c o n s t a t a t :

1. La 23 martie 2000 Parlamentul a adoptat Legea organică nr. 894-XIV "Pentru modificarea și completarea Codului electoral", care reglementează modul de formare a Comisiei Electorale Centrale și de alegere a președintelui acesteia, dreptul partidelor politice de a participa la alegeri, modul de organizare a agitației electorale, stabilește un nou prag de reprezentare în Parlament.

2. În sesizările Președintelui Republicii Moldova și deputatului în Parlament Ion Morei ce susține că prevederile pct. 11, 14 și 22 din

articolul unic al Legii nr. 894-XIV, prin care au fost modificate art. 41 alin.(2) lit. a), art. 47 alin. (2)-(8), precum și art. 86 din Codul electoral, contravin dispozițiilor art. 6, 16, 21, 32, 34, 38, 39 și 41 din Constituție, deoarece prin acestea se aduce atingere drepturilor cetățenilor de a alege și de a fi aleși, dreptului de asociere în partide și în alte organizații social-politice și se îngreșește accesul cetățenilor la informație.

Prin sesizarea Președintelui Republicii Moldova Curtea Constituțională a fost solicitată să se pronunțe și asupra prevederilor pct. 3 și 4 din Legea sus-menționată, care stabilesc modul de formare a Comisiei Electorale Centrale și de alegere a președintelui acesteia.

3. Art. 41 din Constituție prevede că cetățenii se pot asocia liber în partide și în alte organizații social-politice. Ele contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor, participă la alegeri și sînt egale în fața legii.

Potrivit art. 41 alin. (2) lit. a) din Codul electoral, dreptul de a desemna candidați pentru alegeri, în cazul în care întrunesc toate condițiile stabilite, îl au numai partidele și alte organizații social-politice înregistrate în modul stabilit, cu doi ani înainte de fixarea datei alegerilor. Astfel, unele partide și organizații social-politice, înregistrate în modul stabilit - în conformitate cu statutele (regulamentele) lor și cu legislația în vigoare, dar care nu au împlinit 2 ani de la înregistrare, nu au posibilitatea să desemneze candidați pentru alegeri.

Prin Hotărîrea nr. 3 din 29 ianuarie 1999*** Curtea Constituțională a relevat că legislativul a consfințit principiul pluralismului politic, proclamat în art. 1 alin.(3) din Constituție, și a stabilit în linii generale regimul juridic al partidelor și funcțiile lor principale, apreciind, totodată, că partidele politice nu sînt altceva decît organizații benevole și stabile ale unei anumite părți a societății, create în baza comunității de interese, convingeri și scopuri, care activează pe principii democratice și care își propun să cucerească în mod pașnic și prin mijloace constituționale puterea de stat și să influențeze în mod hotărîtor exercitarea ei.

*** M.O., 1999, nr. 16-18, art. 7.

În opinia Curții Constituționale, prin art. 41 alin. (2) lit. a) din Codul electoral, modificat prin Legea nr. 894-XIV, se aduce atingere, pe de o parte, principiului egalității partidelor și altor organizații social-politice în fața legii, iar pe de altă parte, drepturilor cetățenilor liber asociați de a-și formula și exprima liber voința politică prin desemnarea candidaților pentru alegeri.

4. În hotărîrile sale anterioare Curtea Constituțională a constatat deja că dreptul la informație este un drept fundamental al persoanei, deoarece dezvoltarea persoanei în societate, exercitarea libertăților prevăzute de Constituție, inclusiv libertatea gândirii, opiniei, creației, a exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil, presupune și posibilitatea de a se informa asupra vieții sociale, politice, economice, științifice, culturale etc.

Art. 34 din Constituție dă expresie juridică accesului persoanei la orice informație de interes public. Conținutul acestui drept cuprinde: dreptul persoanei de a fi informat prompt, corect și clar asupra măsurilor preconizate sau luate de autoritățile publice; accesul liber la sursele de informare politică, științifico-tehnică, socială, culturală etc.; posibilitatea de a recepționa personal și în condiții bune emisiunile radiofonice și televizate; obligația autorităților publice de a asigura cadrul juridic necesar pentru difuzarea liberă și

amplă a informației de orice natură.

După cum a menționat Curtea Constituțională în Hotărîrea nr. 19 din 16 iunie 1998*, Constituția, prin art. 34 alin. (2), stabilește și obligații corelative puse în sarcina autorităților publice, care, potrivit competențelor ce le revin, sînt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și problemelor de interes personal, favorizînd pluralismul în mass-media, obligînd mijloacele de informare publică, de stat și private, să asigure informarea corectă a opiniei publice. Curtea a apreciat de asemenea că pentru asigurarea rolului statului de garant al dreptului persoanei la informare, acesta (statul), prin autoritatea sa legiuitoare, este în drept să stabilească, atît în baza art. 66 lit. r), cît și în baza art. 107 alin. (2) din Constituție, reguli generale de gestionare atît a sistemului public de emisie, cît și a celui privat.

* M.O., 1998, nr. 66-68, art. 28.

În opinia Curții Constituționale, modificările operate prin Legea nr. 894-XIV la art. 47 alin. (2)-(8) din Codul electoral sînt conforme atît dispozițiilor Constituției Republicii Moldova, cît și celor ale Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale din 4 noiembrie 1950**, la care Republica Moldova este parte.

** M.O., 1997, nr. 54-55, art. 105.

5. În temeiul art. 6 din Constituție, principiul fundamental aflat la baza organizării și funcționării statului este separația celor trei puteri: legislativă, executivă și judecătorească. Exercițiul lor armonios presupune că fiecare autoritate are un domeniu separat și special, decupat în puterea publică, înzestrată cu arme defensive în raport cu celelalte puteri. Fiecare dintre aceste autorități este investită cu prerogative strict delimitate, nici una dintre ele neavînd posibilitatea de a uzurpa atribuțiile celorlalte. Este adevărat că între organismele care exercită în mod exclusiv prerogativele unui anumit tip de putere există o întrepătrundere funcțională și o colaborare, menită să asigure armonia procesului de conducere socială și să preîntîmpine abuzul unei puteri față de altă putere.

Apreciînd principiul separației puterilor ca un mecanism de verificare reciprocă între puteri și de asigurare a unui echilibru funcțional între ele, Curtea Constituțională, prin Hotărîrea nr. 10 din 4 martie 1997***, a ajuns la concluzia că rațiunea ce stă la baza acestui echilibru este atît împiedicarea manifestării hegemoniei unei puteri constituționale, a unui partid, a unui sindicat sau a unei clase sociale în detrimentul altora, cît și evitarea încălcării ordinii constituționale stabilite prin voința neviciată a poporului.

*** M.O., 1997, nr. 18, art. 7.

Modificînd art. 16 alin. (2) din Codul electoral în sensul că Președintele Republicii Moldova, Parlamentul și Consiliul Superior al Magistraturii desemnează cîte trei membri ai Comisiei Electorale Centrale, legiuitorul a confirmat o dată în plus atașamentul său față de principiul separației puterilor în stat, consfințit în art. 6 din Constituția Republicii Moldova. Prevederea, introdusă prin aceeași modificare, potrivit căreia președintele Comisiei Electorale Centrale se desemnează de către Parlament din rîndul magistraților, se încadrează perfect, în opinia Curții Constituționale, în dispozițiile art. 116

alin. (1) din Constituție, potrivit cărora judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili.

6. Conform art. 2 alin. (1) din Constituție, suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Legea Supremă. Una din formele principale de exercitare de către popor a suveranității naționale este, potrivit art. 38 din Constituție, participarea la alegeri. Este de remarcat că procedurile electorale, așa cum demonstrează practica internațională și cea națională, sînt reglementate, de regulă, prin legi organice, și nu în textul constituțiilor.

Astfel, art. 72 alin. (3) lit. a) din Constituție statuează că sistemul electoral se reglementează prin lege organică. Curtea Constituțională, prin Hotărîrea nr. 15 din 27 mai 1998****, a stabilit că Parlamentul este unicul organ în măsură să adopte orice tip de scrutin sau modalitate de atribuire a mandatelor de deputat. Astfel, rămîne la discreția organului legislativ să decidă care sistem electoral să fie aplicat: majoritar, proporțional sau mixt și care să fie pragul electoral pentru concurenți. În opinia Curții Constituționale, opțiunea pentru o variantă sau alta și consfințirea ei în legea electorală depinde de situația social-politică din țară, de nivelul de dezvoltare a sistemului politic din societate. Alegerile constituie nu numai un mijloc de exercitare de către cetățeni a drepturilor lor politice, consacrate de Constituție, ci și un mijloc de dotare a instituțiilor unui stat democratic cu o capacitate coerentă de expresie, pentru a face posibilă organizarea unor centre de decizie politică, eficiente și în măsură să imprime activității de stat o orientare generală nefragmentată. Prin urmare, aplicarea sistemului electoral proporțional cu pragul de 6 la sută din numărul de voturi valabil exprimate în ansamblu pe țară pentru partide, alte organizații social-politice și blocuri electorale și 3 la sută din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară pentru candidații independenți, după cum prevăd art. 86 și 87 din Codul electoral, nu contravine Constituției.

**** M.O., 1998, nr. 54-55, art. 23.

Instituirea pragului electoral este axată în principiu pe ideea că la guvernare trebuie să aibă acces partidele politice care se bucură de o anumită credibilitate în rîndul electoratului și pe ideea maturității politice și civice a candidaților independenți, precum și pe alte considerente ce țin de contextul socio-politic concret. Statul este în drept să aplice, în condiții legale, un anumit tip de scrutin, pornind de la nivelul dezvoltării sistemului politic al societății, de la problemele pe care și le propune pentru soluționare și de la alte circumstanțe, aceasta fiind o chestiune de oportunitate politică.

Pragul electoral stabilit pentru candidații independenți nu îngrădește, după cum se susține în sesizări, dreptul constituțional al cetățeanului de a accede la o funcție politică sau publică și nu încalcă principiul egalității votului exprimat. Art. 38 alin. (3) din Constituție garantează dreptul cetățenilor de a fi aleși, și nu alegerea ca atare.

Din cele arătate rezultă că prevederile art. 86 și 87 din Codul electoral (în redacția Legii nr. 894-XIV din 23 martie 2000 "Pentru modificarea și completarea Codului electoral") nu contravin nici dispozițiilor Constituției privind suveranitatea și puterea de stat, egalitatea în fața legii, dreptul de a alege și de a fi ales, dreptul la administrare, nici normelor consfințite în Declarația Universală a Drepturilor Omului și în Pactul Internațional cu privire la Drepturile

Civile și Politice* .

* Tratatate Internaționale, 1998, vol.1, p. 31

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 140 alin.(1) lit. a) din Constituție, art. 26 alin. (1), art. 28 și art. 31 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 62 lit. a) din Codul jurisdicției constituționale,

Curtea Constituțională

H O T Ă R Ă Ș T E

1. Recunoaște constituționale prevederile pct. 3 , 4, 14, 21 și 22 din articolul unic al Legii nr. 894-XIV din 23 martie 2000 "Pentru modificarea și completarea Codului electoral".

2. Declară neconstituționale prevederile pct. 11 din articolul unic al Legii nr. 894-XIV din 23 martie 2000 "Pentru modificarea și completarea Codului electoral".

3. Prezenta Hotărîre este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE

CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chișinău, 10 octombrie 2000.

Nr. 35.

OPINIE SEPARATĂ

În temeiul art. 27 alin. (5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, îmi expun opinia separată asupra Hotărîrii Curții Constituționale din 10 octombrie 2000.

Una din chestiunile principale ale dosarului examinat care necesită un răspuns clar sub raport constituțional-juridic rezidă în stabilirea conformității cu dispozițiile Constituției a prevederilor art. 87 alin. (3) din Codul electoral (în redacția Legii nr. 894-XIV din 23 martie 2000), potrivit cărora candidatul independent se consideră ales dacă numărul de voturi valabil exprimate obținut de el constituie cel puțin trei la sută din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară.

Curtea Constituțională a constatat că aplicarea sistemului electoral proporțional cu pragul de șase la sută din numărul de voturi valabil exprimate în ansamblu pe țară pentru partide, alte organizații social-politice și blocuri electorale și de trei la sută din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară pentru candidații independenți, după cum prevăd art. 86 și 87 din Codul electoral, nu contravine nici Constituției în general, nici dispozițiilor acesteia privind suveranitatea și puterea de stat, egalitatea în fața legii, dreptul de a alege și de a fi ales, dreptul la administrare, nici normelor consfințite în Declarația Universală a Drepturilor Omului și în Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Din cele menționate rezultă că în hotărîrea adoptată Curtea Constituțională s-a limitat în special la motivarea generală a constituționalității normelor care instituie pragul electoral, fără a le aprecia după conținut și după efectele juridice pe care le va genera aplicarea lor.

Legislația unui șir de țări care au adoptat sistemul electoral mixt prevede aplicarea pragului electoral. Stabilirea unei astfel de restricții permite a se evita împărțirea corpului de deputați în numeroase grupuri, fenomen determinat, în lipsa pragului electoral, de

sistemul electoral proporțional.

În ceea ce privește dosarul examinat, Curtea Constituțională, soluționând, în limitele competenței sale, exclusiv probleme de drept și urmărind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și cetățeanului, avea obligația de a examina circumstanțele importante sub raport constituțional-juridic în care un prag electoral sau altul instituit de legiuitor este admisibil.

Pentru a soluționa această problemă, Curtea Constituțională trebuia să analizeze datele oficiale privind atingerea pragului electoral în alegerile parlamentare din anii 1994 și 1998.

Astfel, la scrutinul din 27 februarie 1994, alături de partide și blocuri electorale, au participat 20 de candidați independenți. Însă nici unul din ei nu a intrat în posesia unui mandat parlamentar. Cel mai mare număr de voturi ale alegătorilor l-au obținut Chișerin Alexandru - 0,36%, Ciorici Mihai și Gologan Grigore - câte 0,34%.

Și la scrutinul din 22 martie 1998, alături de partide și blocuri electorale, au participat candidați independenți, numărul lor crescând considerabil de la 20 la 60. Însă și de data aceasta nici unul din candidații independenți nu a reușit să atingă pragul de patru procente, instituit de legiuitor, și astfel nu a putut deveni deputat în Parlament. De remarcat că doar un candidat independent a acumulat un procent din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară. Ceilalți 59 de candidați independenți nu au obținut nici un procent din voturile alegătorilor.

Deputatul în Parlament Ion Morei, unul din autorii sesizărilor examinate în acest proces, în ședința Curții a subliniat că art. 86 din Codul electoral în redacția veche, care stabilea pentru concurenții în scrutin pragul de 4 %, punea cetățenii în condiții inegale. Autorul sesizării arăta că 33 de candidați înregistrați pe listele partidelor, mișcărilor social-politice și blocurilor electorale au devenit deputați în actualul Parlament, deși au obținut mai puțin de 1,09 % voturi, atît cît a obținut unul din candidații independenți, care însă nu a devenit deputat.

Art. 86 din Codul electoral în redacția veche, care stabilea pragul de 4 % pentru concurenții electorali independenți, încălca principiul egalității, întrucît candidatul independent obținea un singur mandat, în timp ce partidele, mișcările și blocurile electorale, care obțineau același număr de voturi, intrau în posesia a cel puțin 4 mandate de deputat.

În opinia deputatului Ion Morei, modificarea operată în art. 86 din Codul electoral, care prevede pentru partide, mișcări social-politice și blocuri electorale pragul de 6 %, iar pentru candidații independenți - pragul de 3 % nu elimină această inegalitate. Astfel, așa cum a arătat autorul sesizării, cu toate modificările operate, este imposibil să devii deputat în Parlament fără a aparține unui partid, mișcări social-politice sau bloc electoral.

Prin art. 87 din Codul electoral se încalcă dreptul constituțional al cetățeanului de a fi ales prin sufragiu direct și liber exprimat.

În opinia deputatului în Parlament Ion Morei, art. 87 din Codul electoral transformă acest drept într-o declarație deșartă, creînd condiții pentru diverse jocuri politice, trucaje, speculații, ce conduc la uzurparea voinței poporului. Astfel art. 87 din Codul electoral contravine nu numai art. 38 din Constituție, ci și art. 2 din Constituție.

Reprezentantul Președintelui Republicii Moldova Mihai Petrachi a declarat în ședința Curții că prevederile art. 87 alin. (3) din Codul electoral nu oferă candidatului independent șanse egale cu cele ale concurenților electorali înregistrați pe liste de partid. Prin această

normă se încalcă principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, contrazicându-se direct art. 16 alin. (2) și art. 38 din Constituție. El a subliniat de asemenea că pragul electoral limitează dreptul constituțional al cetățeanului de a accede la o funcție politică și publică; în țările care aplică sistemul electoral proporțional cu o singură circumscripție electorală națională nu au fost înregistrate cazuri de instituire a pragului electoral pentru candidații independenți; potrivit modificărilor operate, pentru a obține mandatul de deputat, candidatul independent are nevoie de mai multe voturi valabil exprimate în ansamblu pe țară decât candidatul înregistrat pe liste de partid.

Din cele arătate rezultă că atât vechiul prag electoral de 4%, cât și actualul prag de 3% instituit pentru candidatul independent este inacceptabil, întrucât aplicarea acestuia conduce în final la faptul că toate mandatele de deputat într-o singură circumscripție electorală națională, în care se aleg 101 deputați, le obțin partidele și blocurile electorale. Rezultă că valoarea (ponderea) votului alegătorului care a optat pentru un candidat independent este cu mult mai mică decât valoarea votului alegătorului care a optat pentru candidații înregistrați pe liste de partid.

În opinia mea, prevederile art. 87 alin. (3) din Codul electoral nu asigură condiții pentru exercitarea optimă a principiului reprezentării proporționale, mai mult decât atât intră în contradicție cu principiile constituționale, statuate într-un șir de acte de drept internaționale: dreptul de vot al cetățeanului, egalitatea tuturor cetățenilor în fața legii, principiului democrației bazate pe dreptate și pluralismul politic. Potrivit art. 1 alin. (3) și art. 5 alin. (1) din Constituție, democrația se exercită în condițiile pluralismului politic și se bazează pe necesitatea existenței opoziției și neadmiterii monopolului de putere. Această dispoziție constituțională obligă legiuitorul să stabilească un mecanism de reglementare juridică și să instituie prevederi concrete care să consfințească acest mecanism, așa încât pragul să fie accesibil pentru candidații independenți.

Sub raport constituțional-juridic este neconcludentă de asemenea motivația Curții privind constituționalitatea prevederilor art. 16 alin. (2) din Codul electoral (în redacția nouă), potrivit cărora Comisia Electorală Centrală este constituită din 9 membri desemnați proporțional de către Președintele Republicii Moldova, Parlament și Consiliul Superior al Magistraturii. Componenta nominală a comisiei, precum și președintele ei, desemnat din rîndul magistraților, se confirmă prin hotărîre a Parlamentului.

În sprijinul concluziei sale Curtea Constituțională invocă următorul argument: "Modificînd art. 16 alin. (2) din Codul electoral în sensul că Președintele Republicii Moldova, Parlamentul și Consiliul Superior al Magistraturii desemnează cîte trei membri ai Comisiei Electorale Centrale, legiuitorul a confirmat o dată în plus atașamentul său față de principiul separației puterilor în stat, consfințit în art. 6 din Constituția Republicii Moldova. Prevederea, introdusă prin aceeași modificare, potrivit căreia președintele Comisiei Electorale Centrale se desemnează de către Parlament din rîndul magistraților, se încadrează perfect, în opinia Curții Constituționale, în limitele dispozițiilor art. 116 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili".

Această motivație a Curții Constituționale are caracter general. În plus, referința la art. 116 alin. (1) din Constituție nu are legătură cu prevederile contestate ale art. 16 alin. (2) din Codul electoral în noua redacție. În dosarul examinat problema-cheie reprezintă nu faptul desemnării președintelui Comisiei Electorale Centrale din rîndul

magistraților, ci noile prevederi normative privind modul de formare a Comisiei Electorale Centrale.

În corespundere cu atribuțiile sale, statuate de Constituție, Parlamentul este în drept să reglementeze prin actele sale raporturile sociale, să modifice și să completeze normele juridice existente. Însă aceste acte, atît după formă, cît și după conținut, trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale.

Separarea puterilor în stat în puterea legislativă, executivă și judecătorească (art. 6 din Constituție) presupune instituirea unui sistem de garanții juridice, restricții și echilibre, care ar anihila posibilitatea concentrării puterii de către una din ele, ar asigura funcționarea autonomă a tuturor ramurilor puterii și, totodată, colaborarea lor.

Art. 16 alin. (2) din Codul electoral în noua redacție prevede că 9 membri ai Comisiei Electorale Centrale sînt desemnați proporțional de către Președintele Republicii Moldova, Parlament și Consiliul Superior al Magistraturii. În continuare însă se stipulează că componența nominală a Comisiei Electorale Centrale, precum și președintele ei se confirmă prin hotărîre a Parlamentului. Ne punem întrebarea: nu se pune prin aceasta monopol asupra Comisiei Electorale Centrale?

Întrucît la formarea Comisiei Electorale Centrale, așa cum s-a menționat anterior, participă nu numai Parlamentul, dar și Președintele Republicii Moldova și Consiliul Superior al Magistraturii, toate cele trei ramuri ale puterii trebuie să fie garanții acesteia.

Alegerea de către membrii Comisiei Electorale Centrale a președintelui acesteia din rîndul magistraților este o garanție a egalității drepturilor membrilor ei, ceea ce de asemenea nu a luat în considerare legiuitorul.

Art. 16 alin. (2) din Codul electoral (în noua redacție) prevede că componența nominală a comisiei, precum și președintele ei, desemnat din rîndul magistraților, se confirmă prin hotărîre a Parlamentului.

Această dispoziție este neconformă cu art. 66 lit. j) din Constituție, potrivit căruia Parlamentul are atribuția de a alege și numi persoane oficiale de stat, în cazurile prevăzute de lege, și nu de a le confirma.

Potrivit art. 17 alin. (6) din Codul electoral, mandatul Comisiei Electorale Centrale este de 6 ani. La expirarea acestui termen, componența comisiei poate fi modificată. Membrii comisiei nu pot exercita mai mult de două mandate consecutive.

Legea nr. 894-XIV din 23 martie 2000 nu modifică art. 17 alin. (6) din Codul electoral. Ne punem întrebarea: care este mandatul componenței actuale a Comisiei Electorale Centrale? Se creează impresia că legiuitorul s-a grăbit și nu a pătruns în sensul acestei probleme de drept.

Pentru considerentele expuse consider că Curtea Constituțională nu a dispus de motive de drept pentru a califica prevederile art. 16 alin. (2), art. 86 alin. (2) și art. 87 alin. (3) din Codul electoral drept conforme Constituției. Prin hotărîrea sa Curtea Constituțională a consfințit conținutul acestor norme și astfel a adîncit necorespunderea lor unui șir de principii constituționale.

Judecător
al Curții Constituționale

Nicolae CHISEEV